

کاربرد شاخص TSS جهت تعیین زمان مناسب برداشت کیوی فروت رقم هایوارد

جواد فتاحی مقدم، یزدان قلی خزایی پول، حسین طاهری

به ترتیب عضو هیات علمی موسسه تحقیقات مرکبات و دانشجوی دکترا دانشگاه گیلان،

کارشناس ارشد مدیریت کشاورزی چالوس و عضو هیات علمی موسسه تحقیقات

مرکبات کشور

رسیدگی و برداشت میوه‌ها بر اساس تاریخ برداشت، تغییر رنگ و ... در برخی میوه‌ها (در گذشته و یا اکنون) متداول بوده است. به دلیل اینکه میوه‌ها در مناطق مختلف، رشد متفاوتی دارند، این مشخصه‌ها نمی‌تواند نماینده واقعی بلوغ میوه باشد. زمان بلوغ، رسیدن و برداشت میوه کیوی بسته به شرایط محیطی هر منطقه متفاوت است. ثابت شده است که میزان مواد جامد محلول (TSS) میوه در زمان برداشت، عمر انبارمانی و هم-چنین طعم و مزه میوه را پس از برداشت، به شدت تحت تاثیر قرار می‌دهد. با هدف تعیین زمان مناسب برداشت در شرایط محیطی شرق استان مازندران، اقدام به برداشت میوه کیوی با TSS حاوی ۵/۵، ۶، ۶/۵ و ۸ شد. در این آزمایش سه درخت (مشاهده) از سه باغ انتخابی (تکرار) گزینش و در هر مرحله تعداد ۸۰ میوه از هر درخت برداشت و در سردخانه با دمای ۰/۵- درجه سانتی‌گراد و رطوبت نسبی ۹۰-۸۵ درصد به مدت ۱۸ هفته قرار داده شد. در این مدت با فاصله زمانی هر ۶ هفته یکبار، از هر مشاهده ۵ عدد میوه انتخاب و صفاتی چون میزان کاهش وزن، سفتی، TSS، TA، نسبت TSS/TA، EC و pH عصاره میوه ثبت و داده‌های حاصل بر اساس طرح کاملاً تصادفی مورد ارزیابی و مقایسه میانگین (دانکن و سطح احتمال ۵ درصد) قرار گرفت. نتایج تجزیه واریانس نشان داد که اثر تیمارها (میزان TSS) روی میزان کاهش وزن، سفتی، TSS و نسبت TSS/TA معنی‌دار بود. با مقایسه میانگین‌های هر صفت مشخص شد که میوه‌های برداشت شده با $TSS=8$ دارای کمترین کاهش وزن (۱۵/۵۸ درصد بر حسب گرم) بودند. میوه‌های برداشتی با TSS حاوی ۶ و ۶/۵ به ترتیب با ۲/۲۲ و ۲/۲۴ کیلوگرم نیرو از حداکثر سفتی برخوردار بودند. میزان TSS بعد از ۱۸ هفته در تیمار $TSS=5.5$ ، حداکثر (۱۴/۸۵ درصد) و تیمار $TSS=8$ ، حداقل (۱۴/۱۹ درصد) بود. با محاسبه نسبت TSS/TA،

میوه های ریز - پوستر

میوه های با تیمار $TSS=5/5$ از بالاترین میزان ($26/77$ درصد) برخوردار بودند. با مقایسه نتایج حاصل مشخص شد که میوه های برداشت شده در دامنه مواد جامد محلول بین 6 تا $6/5$ درصد بعد از گذشت 18 هفته، ضمن حفظ خصوصیات کیفی، از کیفیت بالاتری نیز برخوردار بودند.